

Podczas lipcowej sesji plenarnej Europejskiego Komitetu Regionów zebrani przywódcy samorządowi przyjęli stanowisko, w którym podkreślili, że zapewnienie dostępnego cenowo i zrównoważonego środowiskowo mieszkań wymaga zdecydowanego zwiększenia inwestycji oraz lepszej współpracy pomiędzy instytucjami europejskimi, władzami lokalnymi i regionalnymi oraz sektorem prywatnym. Samorządowcy wskazali, że nadszedł czas, aby przejść od politycznych deklaracji do konkretnych działań i realizacji nowych inwestycji mieszkaniowych.

Debata odbyła się z udziałem prezes Europejskiego Banku Inwestycyjnego Nadii Calviño, przedstawicieli Parlamentu Europejskiego oraz organizacji Housing Europe. Jednocześnie uczestnicy wyrazili obawy, że przyszły wieloletni budżet Unii Europejskiej może ograniczyć wsparcie dla projektów społecznych, energetycznych i klimatycznych.

Przedstawiciele regionów i miast podkreślili, że to właśnie władze lokalne i regionalne na co dzień mierzą się z kryzysem mieszkaniowym na swoich obszarach i są gotowe wdrażać rozwiązania odpowiadające lokalnym uwarunkowaniom. Zwrócili jednak uwagę, że skuteczna realizacja tych działań wymaga łatwiejszego dostępu do finansowania oraz odpowiedniego wsparcia ze strony Unii Europejskiej.

Istotnym elementem przyjętego stanowiska było zaakcentowanie roli Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Jak wskazano podczas debaty, w 2025 roku EBI przeznaczył około 5 miliardów euro na finansowanie przedsięwzięć mieszkaniowych. Samorządowcy zwrócili również uwagę na znaczenie Paneuropejskiej Platformy Inwestycyjnej utworzonej na podstawie Europejskiego Planu na rzecz Mieszkalnictwa Dostępnego Cenowo. Jej celem jest wspieranie współpracy pomiędzy władzami publicznymi i inwestorami prywatnymi, aby łączyć środki finansowe i zwiększać skalę inwestycji w budownictwo mieszkaniowe na terenie całej Unii Europejskiej. Prezes EBI Nadia Calviño potwierdziła jednocześnie zamiar zwiększenia finansowania mieszkalnictwa do 6 miliardów euro w 2026 roku.

Podczas sesji plenarnej podpisano również protokół ustaleń pomiędzy Europejskim Komitetem Regionów a Europejskim Bankiem Inwestycyjnym. Dokument, podpisany przez przewodniczącą Komitetu Regionów Katę Tüttő oraz wiceprezesa EBI Marka Morę, ma stworzyć podstawy do bliższej współpracy w zakresie mieszkalnictwa, rozwoju regionalnego i miejskiego, sprawiedliwej transformacji i polityki spójności, innowacji i konkurencyjności, klimatu i energii, gotowości na sytuacje kryzysowe oraz infrastruktury społecznej.

Lokalni i regionalni przywódcy podkreślili, że zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych Europy będzie wymagało trwałych i znaczących nakładów finansowych. Przywołano szacunki Komisji Europejskiej, zgodnie z którymi budowa około dwóch milionów mieszkań rocznie w całej Unii Europejskiej wymagać będzie inwestycji rzędu około 153 miliardów euro rocznie. W związku z tym wezwano do mobilizacji zarówno środków publicznych, jak i prywatnych na poziomie lokalnym, krajowym i europejskim.

W przyjętym stanowisku członkowie Europejskiego Komitetu Regionów zaapelowali również o utrzymanie mieszkalnictwa jako jednego z priorytetów kolejnego wieloletniego budżetu Unii Europejskiej na lata 2028–2034. W ich ocenie silniejsza polityka spójności mogłaby przyczynić się do zwiększenia liczby mieszkań dostępnych cenowo w całej Europie. Jednocześnie zwrócono uwagę na ryzyko, że w przyszłych Krajowych i Regionalnych Planach Partnerstwa mieszkalnictwo będzie musiało konkurować o finansowanie z innymi obszarami polityki Unii Europejskiej, takimi jak rolnictwo, konkurencyjność czy zrównoważony rozwój.